

Съфинансирано от
Европейския съюз

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

Шесто заседание на
Комитета за наблюдение на
Програма „Образование“ 2021-2027 г.

Допълнителна оценка в контекста
на междинния преглед
на изпълнението и
Проект на изменение на
Програма „Образование“ 2021-
2027 г.

Изпълнителна агенция „Програма за
образование“
25 ноември 2025 г., гр. София

Изменения в регулаторната рамка на фондовете за политиката на сближаване

Изменение на Регламентите за кохезионната политика - **изменение в Регламент (ЕС) 2021/1057 (ЕСФ+)**

Основна цел - държавите членки чрез препрограмиране да пренасочат максимално ефективно финансови ресурси към **нови стратегически предизвикателства и приоритети на ЕС**

Нов член 12в в Регламент (ЕС) 2021/1057 (ЕСФ+), който дава възможност да се предостави подкрепа за **развитието на умения в областта на гражданската готовност, отбранителната промишленост и киберсигурността чрез създаване на нови специални приоритети.**

Възможност - в допълнение към оценката на резултатите от междинния преглед, ДЧ могат да представят **допълнителна оценка** и свързаните с нея **искания за изменения на програмата до 31 декември 2025 г.**, като вземат предвид възможността за специални приоритети в съответствие с членове 12а (изменен), 12в и 12г (нови) за ЕСФ+.

Предложение за изменение на Програма „Образование“ и добавяне на нов специален приоритет

Преглед, анализ и допълнителна оценка на изпълнението на Програма „Образование“, като са взети предвид финансовите стимули и гъвкавост в изменения регламент.

Предложение за изменение на Програма „Образование“ и включване на **нов специален Приоритет 5 „Гражданска готовност в образователната система“** по чл. 12в от Регламент (ЕС) 2021/1057.

Основна цел - да се **развият знанията и уменията в областта на гражданската готовност** като се повиши информираността и способността на учениците, педагогическите специалисти и непедагогическия персонал да са по-подготвени и устойчиви при извънредни и кризисни ситуации.

Съответствие с предвидените действия от ЕК в Съвместно съобщение относно европейска стратегия за Съюз на подготвеност (26.03.2025 г.) и Приложението към него, както и с раздел V „Изграждане на устойчивост“ от Националната отбранителна стратегия на България за периода до 2035 г.

ИНДИКАТИВНИ ДЕЙНОСТИ (1)

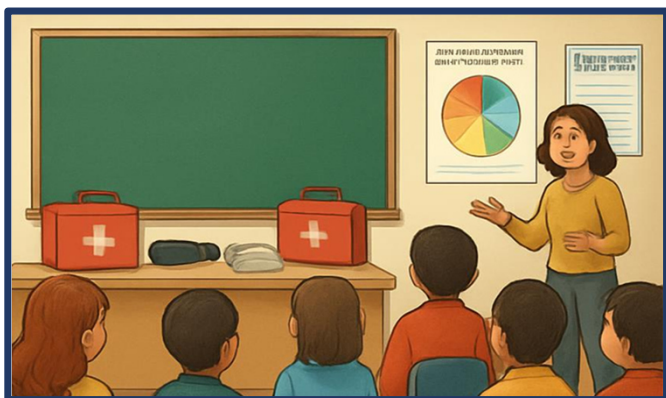
- Разработване на обучения и програми в областта на гражданската информираност и готовност за реакция при кризи. Разработване на онлайн платформи за споделяне на практики и обучение;
- Организиране и провеждане на **обучения с практическа насоченост в областта на гражданската готовност в извънучилищна среда** тип «лагери»;
- Организиране и провеждане на **учебни и демонстрационни занимания и дискусии по гражданска защита в училищна среда, вкл. евакуационни процедури, основи на първа медицинска помощ и др.**;
- Организиране и провеждане на **обучения, дискусии, консултации, свързани със социално-емоционални умения и психологическа устойчивост** в контекста на извънредни ситуации, насърчаване на доброволчеството, оказване на помощ и подкрепа на деца със СОП, деца с увреждания, деца от маргинализирани групи;

ИНДИКАТИВНИ ДЕЙНОСТИ (2)

- Обучение на **педагогически специалисти и непедагогическия персонал в училищата**, свързани с гражданската готовност за защита и реакция при кризи, вкл. тероризъм;
- Осигуряване на **оборудване, материали и софтуер** на училищата и регионалните центрове, в които ще се провеждат обучения и други дейности в извънучилищна среда;
- Строително ремонтни дейности в регионални центрове за обучение по гражданска готовност в извънучилищна среда, както и в училищата, вкл. площадки за симулации на скривалища, бомбоубежища и убежища, разположена територията на училища *(съгласно чл. 25, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2021/1060 за допълващо финансиране между ЕФРР и ЕСФ+, при спазване на ограничение от 15 %)*

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И КОНКРЕТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- ✓ Ученици от I до XII клас, педагогически специалисти и непедагогически персонал в училищата;
- ✓ Всички държавни, общински и частни училища, вписани в регистъра по чл. 345 от ЗПУО;
- ✓ Министерство на образованието и науката; Национален STEM център; Министерство на отбраната; Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР; Българския червен кръст.

КОНКРЕТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- ✓ Всички държавни, общински и частни училища на територията на страната, вписани в регистъра по чл. 345 от ЗПУО;
- ✓ Министерство на образованието и науката.

ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОДУКТ

ИНДИКАТОР ЗА РЕЗУЛТАТ

Дял на учениците, преминали обучения за гражданска готовност за защита и сигурност при кризисни ситуации – **10%**

SRI 5.1

БЮДЖЕТ НА НОВИЯ ПРИОРИТЕТ

- 14 316 173 евро (ЕСФ+ и НФ) от Приоритет 1 - трансфер към Програма „Храни и основно материално подпомагане“
- 77 462 626 евро (ЕСФ+) - 10% от ЕСФ+ по ПО – за нов Приоритет 5

	Настоящ одобрен бюджет		Бюджет след предложения трансфер към Програма ХОМП		Нов бюджет с Приоритет 5 (10 % от ЕСФ+)	
	ЕСФ+	ЕСФ+ и НФ	ЕСФ+	ЕСФ+ и НФ	ЕСФ+	ЕСФ+ и НФ
Приоритет 1	235 990 375	287 264 423	223 821 628	272 948 250	195 351 497	237 973 192
Приоритет 2	198 337 025	241 671 165	198 337 025	241 671 165	177 669 511	216 488 060
Приоритет 3	314 252 600	389 419 703	314 252 600	389 419 703	285 927 619	354 517 505
Приоритет 4	38 215 000	46 564 497	38 215 000	46 564 497	38 215 000	46 564 497
Приоритет 5					77 462 626	84 614 709
ОБЩО	786 795 000	964 919 788	774 626 253	950 603 615	774 626 253	940 157 963

Съфинансирано от
Европейския съюз

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

ПРЕДИМСТВА ПРИ ВКЛЮЧВАНЕ НА НОВИЯ СПЕЦИАЛЕН ПРИОРИТЕТ В ПО

1

Принос за справяне с актуални геополитически предизвикателства чрез повишаване на гражданската готовност в училищата

2

Намаляване на риска от загуба на средства и ефективно изпълнение на всички приоритети и цели на програмата чрез използване на финансови стимули и гъвкавост:

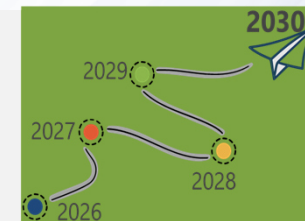
Финансови
стимули

- ✓ 1,5 % допълнително предварително финансиране;
- ✓ Извънредно предварително финансиране - 20% от новия приоритет;
- ✓ По-висок процент на ЕСФ+ по новия приоритет

Гъвкавост

Удължаване на крайния срок за допустимост на разходите с 1 година - до 31 декември 2030 г.

ДРУГИ ПРОМЕНИ В ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“

1. Пренасочване на средства към Програма „Храни и основно материално подпомагане“

Осигуряване на допълнителен финансов ресурс за дейности по мярка „Топъл обяд“ по Програма ХОМП. Възможност финансов ресурс в размер на 28 млн. лв. от мерките за ограмотяване на възрастни по Приоритет 1 на ПО да бъде пренасочен, като допринесе за частично, но своевременно покриване на недостига на средства за основна материална подкрепа на най-уязвимите групи, без да се засягат стратегическите приоритети на ПО.

2. Прецизиране на текстове, свързани с прилагането на подхода ВОМР

Съгласно Постановление № 494 на МС от 30.12.2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 - 2027 г.

4. Промени в ПО от технически характер

Коригират се технически грешки и се актуализира информацията за лицата за контакт в Раздел 5 „Органи, които отговарят за програмата“.

Коментари и въпроси на ЕК и предложение на УО за отразяването им (1)

Коментар от ЕК	Предложение на УО за адресиране на коментарите и допълнителна обосновка
Планира ли УО да въведе препоръчителен пакет или рамка от дейности за училищата?	Да. Ще бъде предвиден пакет от теми по предложение на МОН: <i>Реакция при наличие на радиационна среда; Оказване на първа помощ; Реакция при земетресения; Реакция при наводнения; Реакция при пожари; Реакция при химическо замърсяване; Безопасно участие в движение; Работа с изкуствен интелект; Киберсигурност; Интерактивна история.</i>
Допълнителна обосновка във връзка със СМР в регионалните центрове. Какво е настоящото състояние, кой ги използва и др.	Предвижда се строително-ремонтни дейности да бъдат изпълнени в ученически бази, които се управляват от МОН или второстепенните му разпоредители, като например Националния STEM център, като дейностите ще бъдат насочени към целите на операцията и осигуряване на необходимите условия за провеждане на практически и интерактивни обучения по гражданска готовност в защитена среда. Центровете се използват изключително от ученици и преподаватели.
Броят на подпомаганите ученици изглежда доста нисък, като се имат предвид бюджета, целите и продължителността.	С оглед обхващане на максимално широк брой училища и ученици, предлагаме индикаторите да бъдат променени, като целта е да бъдат обхванати над 50% от всички ученици в страната (70 % от училищата и съответно 80 % от учениците във всяко обхванато училище). Планирането е основано на опита до момента.

Коментари и въпроси на ЕК и предложение на УО за отразяването им (2)

Коментар от ЕК	Предложение на УО за адресиране на коментарите и допълнителна обосновка
Всички училища ли ще получат подкрепа? Препоръчваме да се подкрепят всички училища.	Всички училища ще бъдат конкретни бенефициенти и биха могли да кандидатстват, но опитът ни до момента сочи, че дори при системните проекти на МОН процентът на участие на училищата е около 60-70%. Предвид това е реалистично да планираме индикатор от 70 % или 1500 училища.
Предвиденият проектобюджет за програми изглежда прекалено висок. Ограничен брой универсални програми, а не отделни програми за всяко училище.	Бюджетът за МОН ще бъде оптимизиран, като се предвижда МОН, заедно с партньорите си да разработи универсални учебни програми, съобразени с различните етапи на образование, които да се ползват от всички училища. В рамките на този бюджет МОН ще разработи и въведе и онлайн платформа, която да осигури възможности за обучение на учители и училищни психолози, за споделяне на добри практики, за създаване на мрежа от специалисти и др.
Защо индикаторите за продукт са изразени като бр. ученици, а индикаторът за резултат е процент от общия брой ученици? Следва да се измерят промените за участниците.	Индикаторът за резултат ще бъде формиран като 80% от учениците в училищата, които ще бъдат предвидени в индикатора за продукт. При планиран обхват от 1500 училища, индикаторът за резултат ще бъде 80 % от учениците в подкрепените училища или около 56 % от общия брой ученици в страната, които ще подобрят знанията и уменията си за гражданска готовност.

Коментари и въпроси на ЕК и предложение на УО за отразяването им (3)

Коментар от ЕК	Предложение на УО за адресиране на коментарите и допълнителна обосновка
Откъде са осигурени средствата за новия Приоритет 5?	Средствата са от свободен ресурс (вкл. след КИТИ-2, оценка и подбор на Стратегии за ВОМР) и наддоговаряне от проекти на КБ МОН.
Защо се насочват средства от мерките за развитие на дуалната система в ПОО и ограмотяване на възрастни? Защо средствата, които се прехвърлят от ПО към ПХОМП и са от Приоритет 1 (мерки за ограмотяване на възрастни)?	След 3 процедури (ИТИ-1, подбор и КИТИ-2) за развитие на дуалната система и 3 процедури за ограмотяване на възрастни, е наличен свободен ресурс. УО си запазва правото да обяви нови процедури на основание РМС № 623/2024 г. за наддоговаряне (до 15 % от бюджета на ПО)
Защо средствата към ПХОМП са само от „По-слабо развити региони“? Има ли отражение върху разпределението по категории региони в Споразумението за партньорство?	Проекти с КБ МОН се отчитат повече в категория ПСРР, поради което е необходимо да се запази първоначалният баланс в програмата.
Моля уточнете годината, за която се отнася трансфера към ПХОМП, напр. 2025?	Средствата, които се прехвърлят към ПХОМП са от годишната алокация за 2025 г.

Проект на решение по т. 4:

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ одобрява предложения проект за изменение на Програмата с приетите промени от днешното заседание, като дава мандат на Ръководителя на УО да предприеме необходимите действия за официално изпращане към Европейската комисия (ЕК) и да отрази допълнения и корекции вследствие на евентуални коментари в процеса на преговори с ЕК.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

За контакт:

гр. София, 1113
бул. „Цариградско шосе“
№ 125, блок 5, ет. 1
Тел: +359 2 46 76 101

<http://opnoir.bg/>

<facebook/sf.mon.bg/>